

SPORTIEF ELFTAL

Ook de videoscheids is arbitrair

De KNVB en Fifa omarmen de videoscheidsrechter. Is dat een zegen voor het voetbal of lijkt het maar zo?

Kevin Blom trad vorig seizoen op als videoscheidsrechter bij een wedstrijd in het KNVB-bekertoernooi. FOTO JEROEN JUMELET, ANP

Jan-Cees Butter

Voetbalbond KNVB voert vanaf komend seizoen de videoscheidsrechter in bij alle wedstrijden in de eredivisie. Wereldvoetbalbond Fifa liet eveneens weten de videoscheidsrechter in te zetten op het WK in Rusland, komende zomer. De videoscheids moet de arbitrage helpen bij beslissingen over doelpunten, rode kaarten en (al dan niet toegekende) strafschoppen. "Dit maakt de sport eerlijker", meent oud-volleybalcoach Peter Murphy. Cijfers bevestigen dit. Uit tests is gebleken dat het aantal correcte beslissingen in zulke gevallen met behulp van de videoscheidsrechter stijgt van 93 naar 99 procent. Sportfilosoof Ivo van Hilvoorde, verbonden aan de Vrije Universiteit van Amsterdam en als lector aan de Hogeschool Windesheim, plaatst daar echter wel een kanttekening bij.

Van Hilvoorde: "In eerste instantie ben je geneigd te zeggen dat het voetbal, net als andere sporten, moet overgaan op video-arbitrage. Met het voornaamste argument, het bestrijden van onrechtvaardigheid, kun je het moeilijk oneens zijn. De handsbal van Thierry Henry (waardoor niet Ierland maar Frankrijk zich kwalificeerde voor het WK 2010, red.) is zo'n voorbeeld. Het grote publiek wenst dat niet. Maar tegelijkertijd is de discussie een beetje onevenwichtig. We accepteren menselijk falen van een arbiter niet en denken dat op te lossen door een videoscheidsrechter in te schakelen. Waarmee we het 'probleem' eigenlijk alleen maar verschuiven. Een beslissing blijft in veel gevallen een interpretatie van de beelden. Dat ga je niet oplossen met technologie."

Murphy: "Met dat laatste ben ik het wel eens. In elke sport zijn er spelregels. Die zijn objectief vastgesteld. Een

scheidsrechter beoordeelt in feite subjectief de objectieve regels. Daar heb ik op zich geen problemen mee. Als door het terugkijken van tv-beelden blijkt dat een voetballer een elleboogstoot heeft gegeven, dan overstijgt dat wat mij betreft de subjectiviteit."

Van Hilvoorde: "Sport blijft altijd iets arbitrairs in zich houden. In voetbal gaat het er straks om: is een bal wel of niet over de doellijn geweest? Dat is een duidelijk criterium. Maar er zijn tal van andere spelmomenten die ook bepaald kunnen zijn voor het eindresultaat. Is het wel of geen buitenspel? Is een bal wel of niet over de zijlijn geweest? Voetbal is straks niet per definitie eerlijker, vind ik. De hele redenering om technologie te gebruiken is gebaseerd op de onjuiste veronderstelling dat er één team benadeeld wordt door foutieve beslissingen. In de meeste gevallen is dat niet zo. Discussabele besluiten worden aan beide kanten gemaakt. Dat zal ook zo blijven."

Murphy: "De uitkomst in het voetbal is nog mager te noemen, ja. In het volleybal zijn de mogelijkheden van een videoscheidsrechter veel ruimer. Alles kan teruggekeken worden via een 'challenge'. Ik heb hier wat cijfers van vorig jaar: bij de World League voor mannen waren er in 64 wedstrijden 701 challenges, waarbij 385 gevallen goedgekeurd werden - 55 procent. Bij de World Grand Prix voor vrouwen waren er in evenveel wedstrijden 598 challenges, waarbij er 262 goedgekeurd werden - 44 procent. Al moet daar bijgezegd worden dat een aantal coaches de challenge soms inzette als time-out of om het goede spel van de tegenstander te onderbreken."

Van Hilvoorde: "De voetballerij heeft nog wel een taak om dit goed inzichtelijk te maken voor het publiek. Er is laatst onderzoek gedaan onder Schot-

Ik heb nooit begrepen waarom er in het voetbal maar één scheidsrechter is

Peter Murphy

Voetbal zal straks niet per definitie eerlijker zijn

Ivo van Hilvoorde

se voetbalfans, die aangaven helemaal geen videoscheidsrechter te willen als hij het spel te veel ophoudt. Voetbal moet snel zijn, vinden zij. In tennis zie je dat Hawk-Eye onderdeel van de wedstrijdspanning is geworden. Tennis is niet veel rechtvaardiger nu. Een speler heeft maar drie challenges. Daarnaast is

de techniek niet onfeilbaar. Hoe precies is de technologie nu echt? Niemand die dat weet. Technologie is niet zo eenduidig als dat soms lijkt."

Murphy: "Voor volleybal is het misschien wat makkelijker. De vraag is meestal of een blok de bal nog heeft aangeraakt. Soms heeft een coach of het publiek allang gezien dat een bal is aangeraakt, maar een scheidsrechter, die er met zijn neus bovenop staat, nog niet. Dat kan ik hem niet kwalijk nemen. Een bal gaat vaak zo snel. Sneller dan de ogen aankunnen. Het publiek hoor je nooit in een volleybalzaal. De acceptatie van beslissingen is groot."

Van Hilvoorde: "Video-arbitrage is een nieuw element in het voetbal. In sport is er altijd een balans tussen vaardigheden en geluk. Alleen, geluk willen we nu helemaal uitsluiten. Maar dat kan niet. Ik vind dat wel een risico voor de sport. Er komt vast en zeker meer discussie. Ook over het (gebrek aan) vertrouwen in de arbitrage. In frisbee is bijvoorbeeld geen scheidsrechter aanwezig. Die sport is gebaseerd op onderling vertrouwen. Dat is een andere manier van denken dan het volledig willen objectiveren met technologie."

Murphy: "Ik denk dat we gewoon moeten accepteren dat de videoscheidsrechter onderdeel is geworden van topsport. Bij WK-finales of op de Olympische Spelen, bijvoorbeeld bij 21-21 in de vijfde set, kun je niet accepteren dat er een arbitrale fout wordt gemaakt. Het voetbal zal daarin mee moeten. Wat ik alleen nooit heb begrepen, is dat er maar één scheidsrechter in het voetbal is. Waarom niet twee scheidsrechters, zoals in het basketbal, hockey en handbal het geval is? Tevens vind ik dat een scheidsrechter die al een aantal keer opzichtig in de fout is gegaan, moet kunnen worden vervangen door een reservescheidsrechter die naast het veld zit."